DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 3go Stycznia 1793.

Nro. 1.

Bella horrida bella:
Virg.

Woyny ſtraſzne woyny:

Woyna w Niemczech, woyna we Włoſzech, zewnętrzna i wewnętrzna woyna we Francyi — w krótce woyna z Hollandią, Anglią, i Hiſzpanią! — Tak rok 1793 zaczynamy. Przeſzły rok kończył ſię podobno tym, iż niewinna krew Krolewſka, krew Krolewſka; na teatrze krwi płynęła; coż ten rok 1793 z ſobą przynieſie?

— — — Dominos eſſe ac moderatores omnium rerum Deos, ea quae generantur, eorum geri vi, ditione ac numine. — —

Z POLSKI.

Projekt JW. Potockiego Gen. Konfederacyi Marſzałka do Formy Rządu podany w przeſzłeyKorreſpondencyi Nr. 101. w Dodatku wypiſaliśmy. Teraz gdy tenże projekt udecydowany iuż, i na ſeſſyi Oboyga Narodow zamieniony ieſt w Uniwerſał, który gdy w niczym nie różni ſię od podanego projektu prócz tytułu Oſób wyznaczonych do Formy Rządu, i podpiſow, więc aby dość ſzczupłego powtarzaniem iedney rzeczy niezaymować w korreſpondencyi naſzey mieyſca, to tylko drukuiemy, co w przeſzłym, nie maiąc ieſzcze nam nadeſłanego Uniwerſału, niewyraziliśmy Korreſpondencie.

Uniwerſał Deputacią do ułożenia Formy Rządu wyznaczaiący.

Konfederacya Generalna Wolnych Obu złączonych Narodów.

Kruſząc i niſzcząc Dzieło ſzkodliwe, &c. &c, (Patrz w Korreſpondencyi Nro. 101. w Dodatku na karcie 1ſzey) Deputacye z niżey wyrażonych Oſob wyznacza, tó ieſt: z Przewielebnych Biſkupow: Xcia Ignacego Maſſalſkiego Biſkupa Wileńſkiego, Antoniego Okęckiego Biſk. Poznańſkiego, Jozefa Koſſakowſkiego Biſkupa Inflant. Ex Miniſterio. WW. Jacka Małachowſkiego, Kancl. W. Koron. Kazim. Raczyńſkiego Marſzałka Nadwor. Koron. Seweryna Rzewuſkiego Hetm. Polnego Koron. Antoniego Dziekońſkiego Podſk. Nadw. W. X. Lit. Z Prowincyi Wielko-Polſkiey z Senatu: WW. Ant. Xcia Sulkowſkiego Wdę Kaliſkiego, Jozefa Moſzczeńſkiego Kaſzt. Łędzkiego. Z Stanu Rycerſkiego. UUr, Łukaſza Bnińſkiego Marſzałka Konfederacyi Wdztw. Wielko Polſkich i ex Poſła Wdztwa Poznańſkiego, Adama Moſzczeńſkiego Marſzałka Konf. Wdztwa Bracławſkiego i ex Poſła Poznań. Bogusława Szaniawſkiego ex Poſła Kaliſkiego, Jana Suchorzewſkiego Brygadyera ex Poſła Kaliſkiego, Piotra Borzęckie-

kiego Szefa pułku konnego Wdztwa Kijowſkiego, Andrzeia Cieleckiego ex Poſła Sierackiego. Z Mało-Polſki, z Senatu: WW. Marcina Swieyſkiego Wdę Podolſkiego, Antoniego Xcia Czetwertyńſkiego. Z Stanu Rycerſkiego. UUr. Fryderyka Moſzyńſkiego Sekretarza W. X. Lit. i ex Poſła Wdztwa Bracław. Jana Orłowſkiego Łowczego Nadw, Koron. i ex Poſła Wdztw Podol. Michała Wałewſkiego Marſzałka Konfed. Wdztwa Krakow. Mikołaia Piaſkowſkiego Sſtę Taraſzczańſkiego, Woyc. Swiątoſławſkiego Chor. Krzemien ex Poſła Wołyń. Ignacego Leduchowſkiego Vice-Brygadyera K. N. znaku Huſſar. Z. W. X. Lit. z Senatu. WW. Michała Xcia Radziwiłła Wdę Wileńſkiego, Kazimierza Platera Kaſzt. Trockiego. Z Stanu Rycerſkiego UUr. Ignacego Siwickiego Trockiego, Jozefa Miłoſza Kowieńſkiego, Michała Giełguda Zmudkiego, Franciſzka Xcia Sapiehę Słonimſkiego, Mateuſza Zyniewa Wołkowſkiego, Konfederacyi Gener. W. X. Lit. Konſyliarzy.

Którzy to pod Prezydencyą Marſzałkow O. N. &c. &c. (Reſzta słowo w słowo, iak w projekcie, aż do oſtatnich słow.) zabeśpieczy, i uwieczni. Dan w Grodnie na Seſſyi Konfederacyi Generalney O. N. dnia 17. Mca Grudnia 1792 Roku.

Stanisław Szcz. Potocki
G. A. K. G. K. K. M.
D. B. Tomaſzewſki Sekretarz Gener. Konfed. Kor.
(L.S.)
Xże Alex Sapieha
K. W. i. W. X. Lit. K. M.
Zarzycki Pieczęci Wiel. i K. G. W. X. Lit. Sekretarz.

Uniwerſał ogłaſzaiący Zamiary Generalney Konfederacyi Oboyga Narodow.

Konfederacya Generalna Wolnych Obu Narodow złączonych.

Wſzyſtkim w obec, i każdemu z oſobna komuby o tym wiedzieć należało, do wiadomości podaie ſię, Zbliża ſię moment,

ment, w którym Rzplta wolność, i niepodległość, a Obywatel fwcie fwobody uyrzy zabeśpieczone. Wkrotce znikną te fałfzywe mniemania, które potwarz rozfiewaiąc po kraiu, napełniała goryczą ferca Wfpoł-ziomkow. Narodzie! oddafz na koniec fprawiedliwość tym, którzy około fzczęścia twoiego pracuiąc, z ochotą ponieśli na ofiary życia i właśne maiątki: a którzy obelgi rozrzucone po kraiu celem zamiefzania fpokoyności wewnętrzney cierpliwie znofić umieią; Lecz nim Rząd Republikantfki z gruzow wywroconego Monarchizmu wydobyty, a wfzyftkie onego części w przyzwoitych ftofunkach opifane zoftaną, Konfederacya Generalna O. złączonych Narodow z tą ufnością, którą fama tylko Cnota wzbudzić umie, odzywa fię do wfpół-Obywateli, i powody przerwania Juryzdykcyow Sądowych ufprawiedliwia. W ten czas, kiedy świeżo wylęgły defpotyzm giął karki wolnych Polakow, aby własney bronili niewoli; myśleć o fprawach i procederach było rzeczą niewłaściwą. W ten czas, kiedy zwiedziona część Narodu groziła tym, którzy praw Przodkow fwoich wyrzekać fię nie chcieli; fzukać fprawiedliwości, było iedno, co znaydować zemftę. W ten czas zatym konfederuiąc fię Narody przez Akt fwóy początkowy, zawiefiły w całym kraiu fądownictwo. Mineły czafy okropne, ufpokoił fię narod we wfzyftkich fwoich częściach, otwarcie Magiftratur fądowych, ftało fię dzifiay konieczną potrzebą; ale iakież to fą Magiftratury, któreby otworzyć można było, pierwey, aniželi forma rządu, i opifanie Juryzdykcyow do takoweyże formy ftofowne ufkutecznione zoftanie? Wſkrzefzać Juryzdykcye, iakie przed feymem rewolucyinym znaydowały fię, ieft dziś rzeczą nie podobną; w przeciągu bowiem kilku lat ofoby na urzędach zoftaiące, iedne powymierały, drugie uczyniły receffa, inne na wyżfze poftąpiły ftopnie, tak dalece: że otwieraiąc dzifiay Juryzdykcye dawne, nie byłoby w

ie-

iednych połowy, w drugich przynaymniey potrzebnych do kompletu Urzędnikow. Przywracać urzędy przez Seym rewolucyiny uchwalone, byłoby iedno, co upoważniąc Dzieło ze wszech miar nieprawne i Narodowi nie dogodne. Ostatnie Seymiki, na których intryga i duch zguby Rzpltey przewodził, z ogolnego względu były dziełem niedostatecznym. Tam Obywatel, co nie chciał zaprzysięgać niewoli, co się wzdrygał obierać Delegatow na dziękczynienie za narzucone kaydany; został albo zapomniany, albo do obrad publicznych nie dopuszczony; Tam bogaty odciągaiąc Seymiki do miesiąca i daley, odepchnął poczciwego, ale ubogiego Obywatela nie mogącego wyrównać kosztom intryganta; Tam brat, któremu z działu po Oycu dostał się maiątek, albo w zastawie, albo w kapitałach, patrzał ze smutkiem na brata, że to biorąc na część swoią dziedzictwo, zabrał onemu razem i prerogatywę Szlachectwa. Któryż to Seym wolny został od urzędowego zaskarżenia? ileż ich dotąd w Trybunałach nie rozwiązanych zostaie? Seym zeszły rewolucyiny, lubo doświadczone gwałty chciał rownie gwałtowną zagładzić Konstytycyą, przez zaaprobowanie ogolnie wszystkich nie legalnych seymikow, nie potrafił iednak przeszkodzić Obywatelom, aby ci na ucisk i niesprawiedliwość publicznych nie uczynili zażaleń. W takim stanie są rzeczy; a kiedy dla przyczyn wymienionych, ani Juryzdykcye dawne, ani świeżo przez Seym Rewolucyiny ustanowione, otworzonemi bydź nie mogą, Konfederacya Generalna Oboyga Narodow, oświadcza podwoić swoie prace, ażeby opisanie i Magistratur sądowych i seymikow, nayrychley dokończone, oraz w tymczasową exekucyą wprowadzone bydź mogło; A iako zamiar konfederowania się Narodow, ten był istotny, ażeby odiętą wolność przywrócić wspoł-Obywatelom, tak Konfederacya Generalna wierna zawsze początkowym swoim zasadom, święcie zachowywać pragnie pra-

wa

wolney Rzpltey; a z tego powodu zaręcza: że wszystkie urzędy chce mieć elekcyine, i te pod wolny wybor Obywatelow, przez Uniwersały swoie na naypierwsze Seymiki ogłosi. Nim zaś to dopełnionym zostanie, deklarowała: iż Assessorie i Kommissie Skarbowe, będą sądzić sprawy prędszego rozwiązania potrzebuiące, a tym Juryzdykciom właściwe. A zaś Konfederacyom mieyscowym, i sądom Ultimae Instantiae, pozwoliła, przyimować sprawy w przepisanych Uniwersałami rodzaiach. Służyć wspoł-Obywatelom, znosić się z onemi, i bydź otwartym we wszystkich czynnościach, są to ściśle prawidła, które sobie Konfederacya Generalna Oboyga wolnych złączonych Narodow przepisała, a te dopełniaiąc, ninieyszy Uniwersał rozdrukować, do Gazet publicznych podać, do Konfederaciow mieyscowych rozesłać, i z Ambon po Kościołach ogłosić zaleca. Działo się w Grodnie na Sessyi Generalney Konfederacyi Oboyga wolnych złączonych Narodow, dnia 17. miesiąca Grudnia, 1792 Roku.

Stanisław Szcz. Potocki
P. A. K. Marsz. K. K.
Dyzma Bończa Tomaszewski, Sekretarz
G. K. Kor.
(L.S.)
Alexa. Xże Sapieha
K.W.M.K.W.X.L.
Jan Zarzycki W. i Konf.
W. X. Lit. Sekretarz.

Generalna Konfederacia przez Notę pod 12ym Grudnia r. p. JP. de Buchholtz K. Pruskiego extraordynarinego Posła, i pełnomocnego Ministra względem celu woyska pruskiego na granicy Rzpltey znayduiącego się, pytała się. Dnia 13go przyszła od niego odpowiedź, iż on względem tego żadney informacyi od Dworu swego niema.

Z AUSTRYI.

Potwierdzone Wiadomości.

Cesarz Jegomość Hrabiemu de Banfy Gubernatorowi Siedmogrodzkiemu ordery

Wiel-

Wielkiego Krzyża i S. Stefana, Hrabiemu zaś Gedeonowi de Raday Aſſeſſorowi Tabuli Septemviralney w Kroleſtwie Węgierſkim godność aktualnego taynego Konſyliarza dać raczył.

Dnia 16go Grudnia r. p. zwyczayne modlitwy podczas woyny w każdą niedzielę, z wyſtawieniem Nayświętſzégo Sakramentu godzinę trwać maiące w każdym Parafialnym i Klaſztornym Kościele z rozkazu naywyżſzego zaczęły ſię.

Magiſtrat Wideńſko - Neuſtadcki z mieſzkańcami, zagrzany uczuciem nayczyſtſzey uniżonności, i wierności ku oſobie J. C. K. Mci i Kraiowi, z dobrowolnego powodu ſkładkę 3000 Ryń. na utrzymanie wydatków woiennych Nayiaśnieyſzemu Panu ofiarował. J. C. K. Mc. tym dowodem patriotycznego umyſłu czule przeiętym będąc ofiarowaną ſkładkę łaſkawie przyiął, do Inſtancyi Skarbowey odeſłał, i Naywyżſzemu Direktorialnemu Miniſtrowi Hrabiemu de Kollowrat przez piſmo gabinetowe pod 18ym Grudnia nakazał, ażeby Miaſtu Wideńſkiemu Neuſtadt oſobliwſze J. C. K. Mości ukontentowanie, okazał, i toż Miaſto za uſiłowanie iego koło powſzechnego dobra Kraiu o zawdzięczaiącey łaſce J. C. K. Mości zabeſpieczył.

Z FRANCYI.

Potwierdzone wiadomości.

Interes obmyślenia żywności zatrudniał całe Narodowe Zgromadzenie przez kilka Seſſiów, bez żadney iednakże w tey mierze decyzyi, tym czaſem wielki niedoſtatek czuć ſię dał, a z niego ſtraſzne wykroczenia popełnione były Nakoniec na Seſſyi 8go Grudnia r. p. zdanie owych, którzy za nieograniczoną wolnością wewnętrznego handlu głos ſwóy wnieśli, przezwyciężyło. Wyrok w tey mierze uſtanowiony, wywozu zboża, mąki, i wſzelkich legumin pod karą śmierci i konfiſkacią zakazuie,

ie, i wſzyſtkie publiczne Magiſtraty nayſurowiey obowięzuie, ażeby prawa względem wolności, i beſpieczeńwa handlu zbożem iuż będące, iak nayściśley wykonane zoſtały. Zgodzono ſię oraz na to, ażeby poſpólſtwo dla wzruſzenia w nim uczucia potrzeby wolnego handlu zbożem, o tey okoliczności uwiadomione zoſtało.

Nieuprzedzony rozważacz dzieiow świata zapatruie ſię z ſmutkiem i zadziwieniem na ſłabość umyſłu lepiey myślących wſpółczłonków Narodowey Konwencyi, z którą oni nienawiści, i obrzydłym paſſióm owych ulegaią, ktorzy niekontentuiąc ſię ſkażeniem wſzyſtkich ludzkich i obywatelſkich obowiązków, zdeptaniem wſzelkich prawideł Religii, i cnoty, nieſzczęśliwego Krola z ſwych wrodzonych praw i przywileiów odarłſzy, z wściekłością na to naſtaią, ażeby iego Swięta oſoba do Sądu pociągniona, i ieżli to być może, nowa RPta ieſzcze nawet piętnem nayſwawolnieyſzego zuchwalſtwa naznaczona była. Daremnie ſię dotąd mowcy z przełożeniem prawideł ſłuſzności, ſprawiedliwości, i umiarkowania, a nawet przez ſamą Konſtitucią uſtanowioney Krolewſkiey nienaruſzoności ſilili, i one ważnemi uczynić ſtarali ſię, bo od tych w głoſach przekryſkowani zoſtali, którzy żadnego prawa nad ſwe chuci nieznaią. Przeto 3go Grudnia decizia ſtaneła, że Ludwik XVI. do Sądu pociągniony być ma, a Narodowa Konwencia Sędzią iego być powinna.

Seſſia naſtępuiącego dnia pełna niezmiernego wrzaſku była, do którey ſię poſpólſtwo wmięſzało, a w pośród tego zgiełku, i zamieſzania, wprzód udekretowano, iż kara śmierci każdego czeka, któryby przywrocenie we Francyi Krolewſkiego lub innego iemu podobnego doſtoieńſtwa proponował, lub o to kuſił ſię.

Na Seſſyi dnia 6go naradzano ſię nad proceſſem nieſzczęśliwego Krola, znowu

przed-

przedſiewzięto, i podług propozycyi Quinello porządek proceſſu tego uſtanowiony zoſtał. Dnia 10go Grudnia razem zgromadzona Kommiſſia punkta żałoby przeciw Krolowi, i iey dowody, na zaiutrz zaś pytania Krolowi zadawać ſię maiące ułożyła. Tego otatniego dnia ma być Krol do kratek Sali przyprowadzony, potym oſkarżenie mu przeczytane, pytania ułożone, od Prezeſa Krolowi zadawane, i onemu nakoniec punkta żałoby, i pytania do dwóch dni oddane być maią, ażeby ſię w teymierze uſprawiedliwić mogł. W dzień ſtawienia ſię ieſzcze raz Krola przed kratkami, Konwencia decidować będzie, gdzie każdy członek w ſzczególności w ławce ſiedzieć, i ſwe zdanie otworzyć powinien.

Do Miniſterium wydane były rozkazy, ażeby ſtaranności około utrzymania publiczney w Paryżu ſpokoyności we dwoynaſob przyłożono. Naten koniec 30 Mężow z Rady Poſpolſtwa, z Prezydentem pod konwoiem 600 żołnierzy, z ktorych każdy 16 ładunkami opatrzony być powinien, procz 48 kawaleryi z przodu, i tyleż z tyłu idącey Krola do ſali Konwencyi Narodowey odprowadzić maią.

Ogrod Tuilleri na dwóch rożnych mieyſcach 200 żołnierzami Infanterii, i 8 armatami, podworze zaś Tuilleri iednym batalionem żołnierzy pikę noſzących obſadzony będzie, przy więzieniu, przy publicznych Kaſſach, przy Magazynie, i ſkładzie, wſzędy po 200 żołnierzy ſtać, a każda ſekcia po 200 żołnierzy w rezerwie, Narodowa zaś Gwardia całego Departamentu Paryſkiego całe dwa dni, w gotowości być ma, ażeby na pierwſzy rozkaz ſłużbę czynić mogła.

Dnia 11go w rzeczy ſamey Krol do kratek ſali Narodowego Zgromadzenia przyprowadzony był, i na zadawane mu pytania z wielką mężnością i wſpaniałością odpowiedał. Wſzyſtko to ſpokoynie i w cichości odprawiło

wiło ſię. Krol potym wolnego wyboru Adwokatow dla dalſzego uſprawiedliwienia ſię żądał, ktory mu od Konwencyi Narodowey pozwolony był. Potym nieſzczęśliwy Monarcha do Tempel odprowadzonym zoſtał. Dzień 14 był naznaczony, w ktorym Krol znowu do kratek ſtanąć, i obſzerniey wypracowane uſprawiedliwienie ſię przynieść miał.

Z okazyi Relacyi na Seſſyi dnia 5go względem liſtów w Tuilleri nalezionych czytaney, pokazało ſię, iż nawet Mirabeau o przekupienie ſię podeyrzanym ſtał ſię, zatym rozkazano, żeby iego popioły z Panteon, w ktorym ie koſztem Kraiu umieſzczono, wykopane, a iego poſąg z ſali Zgromadzenia Narodowego w którey wyſtawiony był, wyrzucony zoſtał; lecz Manuel za Mirabeau uiął ſię, i to dokazał, iż wprzód inkwizycią względem iego ſprawy Deputatom zlecono, tym czaſem iednak uradzono, ażeby aż do decyzyi, Statua Mirabeau krepą zaſłoniona była.

Ukarżania ſię Generała Dumourier nad niedoſtatkiem pieniędzy, żywności, i innych potrzeb rzeczywiſtym oſzukańſtwa woyſkowych Komiſſarzów ſą przeświadczeniem. Czy ieſt podobna rzecz do uwierzenia, rzekł Kambon, ażeby przy mieſięcznym wydatku 198-148-122 Milionów, (te to ſą ſummy woiennych wydatkow w oſtatnich trzech Mieſiącach) woyſka niedoſtatek wſzyſtkiego cierpiały? Coż ſię z naſzemi aſſygnatami ſtało?

Kommiſſarze do woyſka Generała Dumourier wyſłani donieśli z Liittich pod dniem 4ym Grudnia, iż gorzkie narzekania Generała Dumourier gruntownemi ſą, i że część woluntariuſzów do domu powraca.

Z NIEMIEC.

Pewne wiadomości.

Podług donieſienia z Trewiru iuż od 30 Liſtopada r. p. ſtały na przeciw ſiebie woyſko Auſtryackie na Grünberg

pod

pod Ruwer oſzańcowane, i woyſko francuzkie pod kommendą Generała *Bournoville* na przeciw Trewiru nadeſzłe. Dnia 2go Grudnia forpoczty między ſobą ucierały ſię. Naſtępuiących dni przedzierali ſię Francuzi po nad Moſel aż do Longuich o dwie mile po niżey Trewiru. Dnia 6go Grudnia po południu formalnie zaczepili ſię, ich nayglownieyſze uſiłowanie, na Auſtriackie uſypane ſzańce na Grünberg obrocone było, lecz po kanonadzie dwogodzinney widzieli ſię być przymuſzonemi do odſtąpienia ſwego zamyſłu, i coſnienia ſię z wielką ſtratą. Jednakże tego ſamego dnia Miaſteczko Sarburg 4 mile od Trewiu odebrali. Nazaiutrz nowe zaczepki były, przecież woyſko francuſkie dnia 7go ku Hochwald poſuneło ſię, i w okolicach Osburg, Schönendorf, i Zerf zoſtało. Głowna kwatera Xięcia de Hohenloe z Arlon do Trewiru przenieſiona ieſt, w którym on do Pałacu Miaſta Keſſel wprowadził ſię. Dnia 12go Grudnia 13000 francuzów na ſzańce przy Fellingen uderzyli, ale znowu ze ſtratą 600 ludzi odpędzeni zoſtali, także pod Sarburg przyſzło do podiazdowey potyczki, w którey 80 francuzów na placu poległo, i wielu w niewolą ſię doſtało.

Frankfurcie Relackie pod 14, 16 i 17 Grudnia donoſzą, że woyſko Pruſkie dnia 14go francuſkie ſzańce w Hochheim, Wiekert, i Koſtheim opanowało; koło 60 francuzów w niewolą wzięło, i wozy z chlebem i amunicią, tudzież iednę polną kuźnią zdobyło. Krol potym do Frankfurtu powrócił, a dnia 16go całe woyſko pruſkie w tym Mieście pozoſtałe z ciężką artilerią bliżey ku Kaſſel poſuneło ſię. Dnia 17go bardzo ſtraſzne z armat ſtrzelanie w Frankfurcie ſłyſzeć ſię dało, które w okolicy przy Wiſsbaden, i Kaſſel między korpuſem Pruſkim pod Generałem Pfau, i Francuzami było. Generał *Pfau* poſunął ſię, i Kaſſel bliżey okrążył. Francuzi tamże do wſzyſtkich armat konie zaprzęgli, ażeby ie, iak teraz domyślamy ſię przez Ren prze-

prawili. Forteca na gorze Königftein ieſzcze ſię 17go Grudnia niepoddała, oblężenie zatym w blokadę przemieniono, a więkſza część oblegaiących żołnierzy do woyſka ſkombinowanego przeniosła ſię.

12go Grudnia woyſko Pfalſkie pod Generałem Gaza z Bawaryi przychodzące do Mannheim weſzło.

Podług donieſienia z Liittich pod 13ym, i z Achen pod 15. Grudnia, woyſko francuſkie pod Generałem Dumourier 13go do Herve w Xięſtwie Limburſkim, a 14go do Battice przyſzło. Przednia ſiego ſtraż dnia 15go koło południa ku Aachen nadeſzła, a nazaiutrz całego woyſka tamże ſpodziewano ſię.

Z HOLLANDYI.

Pewne wiadomości.

Z Hagi pod 5 Grudnia piſzą. Francuzi zdaią ſię do tego dążyć, żeby z nami do kłotni przyſzli. To dowodzi nietylko zamknięcie Szeldy od francuſkiey Narodowey Konwencyi znieſione, ale też ieſzcze aktualne oneyże otwarcie, ponieważ francuzka Fregata Ariel, iedna Brigantina i 2 ſzalupy z armatami, i trzy uzbroione ſtatki z Dunkierki pomimo wſzelkich z naſzey ſtrony czynionych proteſtacii 1go Grudnia na ſcheldę weſzły, ażeby do prędſzego poddania ſię Antwerpii, które iuż 30 Liſtopada naſtąpiło, dopomogły, i toż do ſkutku przywiodły. Francuzki Generał St. Euſtache równie o wolne przeyście dla korpuſu 1500 żołnierzy Xięcia Heſſen Kaſſel Gubernatora naſzego w Maſtricht proſił, lecz Xiąże odpowiedział, iż tego pozwolić niemoże. Tę odpowiedź Generalne Stany za ſłuſzną uznały, ale też, iak ſłychać, rozkaz wydały, ażeby wſzelkiemu Francuzow do przeyścia gdziekolwiek przez naſze Państwa kuſzeniu ſię gwałtem odpor dawać. Dla tego iuż niektóre Regimenta rozkaz otrzymały, aby do Maſtricht weſzły, i tamteyſzy garnizon wzmocniły.

Po-

Poznieyſze Relacie donoſzą, iż General francuſki na odpowiedź Stanow Generalnych nieczekał, ale po za *Pańſtwem* Hollenderſkim moſt na Maaſs wyſtawił, aby do Geldryi Auſtriackiey wpadł, i do Ruremonde wſzedł, gdzie aż dotąd Niderlandzkie Gubernium ſwoie ſiedliſko miało, które po odebraney wiadomości o zbliżaniu ſię Francuzów, iuż 30 Liſtopada do Moſel w Xięſtwie Kliwii przenioſło ſię.

Xiężna Dziedziczna Oranii dnia 6go Grudnia ſzczęśliwie zległa.

Z ANGLII.

Pewne wiadomości.

Już dnia 28go Liſtopada wyſzedł rozkaz od Admiralności do uzbroienia flotty, o 16 liniowych okrętach, z proporcionalną liczbą fregat, i małych woiennych ſtatków, ieſzcze wprzod niektore pułki w Portsmouth leżące, a oſobliwie tamteyſze korpus artillerii do kompletowania żołnierzy ſwoich rozkaz odebrać miały. Te wieści i powſzechne przeświadczenie, że Anglia ſwą dotąd utrzymowaną rolę na bok oddalić muſi, papiery kraiowe powoli do 11 od ſta ſpadły. Lord Luor *Boruch* ma przeyść do partyi miniſtrowſkiey, i Wielkim Kanclerzem zoſtać. Xięciu de Portland propozicia do złączenia ſię uczyniona była. Jednakże ma on być mocno decidowanym, żeby od Pana Foxa nieodſtąpił, którego prawidła, od prawideł Pana *Pitt* bardzo dalekiemi ſą.

Burzenia ſię w Kraiu wciąż trwaią, i o mnożeniu ſię tak zwanych towarzyſtw Rewolucyinych czyli Konſtitucyinych ſłychać. Przeto Lord Grenville Sekretarz ſtanu imieniem Krola do wſzyſtkich przełożonych, i Angielſkich Hrabſtw ſwieży rozkaz pod 25 Liſtopada wydał, tudzież Sądom i Magiſtratóm nakazał, aby na drukarzów, wynalazców, i rozſiewaczow, buntowniczych piſm z troſkliwością czuwały, i onych z

wſzel-

wſzelką ſurowością do kary pociągneły.

Tym czaſem zdaie ſię, iż liczba tych znowicielów, którzy zupełney Reformy Parlamentu żądaią, i francuzki nierząd do Anglii wprowadzić chcą, daleko ieſzcze liczbę tych, którzy z ſwego Rządu Kraiowego kontenci ſą, i każdą niebeſpieczną odmianą, a w ſzczególności gorſzącym przykładem francuzów brzydzą ſię, niewyrownywa.

Zewſząd w teymierze do Krola piſma przyſłane były: w Londynie iedno towarzyſtwo powſtało, ktore na przeciw towarzyſtwom Rewolucyinym pracuie, i podobne ſobie towarzyſtwa w całym Kraiu rozkrzewić myśli; w Radzie Kraiowey, ktora z 30 Liſtopada na 1. Grudnia w nocy odprawiała ſie, uradzono, ażeby Angielſkie woyſka razem ściągnione były; 11 Grudnia ſurowe wywołanie przeciw źle myślącym obwieſzczono, Zamek Tower w Londynie na nowo umocniono, i woyſkiem oſadzono.

Parlament, ktory aż do 3 Stycznia był odłożony, na 13 Grudnia odwołanym zoſtał.

Admiralność prawie do wſzyſtkich portow w Kroleſtwie będących rozkaz do uzbraiania więcey liniowych okrętow i fregatow wydała.

Wiadomości Literackie.

Gdy Ceſarz Leopold II. Galicyiſkiey Szlacheckiey Leibgwardii inny kſztałt dał, i 30 Galicyiſkich ſzlacheckich młodzieńcow do C. K. Niemieckiey Leibgwardyi przyłączył, iſtotnym zamiarem Jego naywyżſzey baczności było, ażeby tychże młodzieńców przyiętych ukſztałtowanie tak do ſkutku przyprowadzić, by do dalſzego umieſzczenia ich w woyſkowym lub ciwilnym ſtanie zdatnemi ſtali ſię, przeto więc rozporządzenie zaſzło, ażeby taż Gwardia w umieiętnościach, i ięzykach cwiczona była. Dla zabeſpieczenia ſię zaś przyzwoitego, iż to dobrodzieyſtwo

który wydatki na przyięcie, i nauki tychże młodzieńców podeymuie, na niezdatnych nietrwoni fię, coroczne doświadczenie ich talentów i przymiotów w zapifie fundacionalnym uftanowione ieft.

Teraz wiec przy końcu pierwfzego roku, w ktorym to Inftitutum fwóy początek wzięło, Nayiaśnieyfzy Pan fzczęśliwie nam teraz panuiący ftofownie do tego rzeczywifty dowod fwey naywyżfzey ofobliwey przychylności ku Galicyifkiemu Narodowi dać, a oraz na widok to okazać raczył, iak czule ukfztałtowanie tey młodzieży do fłużby Kraiowey do ferca fwego przyimuie, ponieważ do tego doświadczenia w umieiętnościach, politycznego Nadwornego Kommiffarza w ofobie fwoiey Naywyżfzey Direktorialney Nadworney Rady Hrabiego d' Edling mianował, i onemuż z Szefem C. K. Arcierfkiey Leibgwardii Xięciem de Łobkowicz porozumieć fię, a potym wfpolnie okoliczne donieficnie względem zdolności każdego Galicyifkiego Gardyfty i uczynionego poftępku w naukach fobie uczynić nakazał.

Dnia 18go Grudnia iechał JW. Dworfki Kommiffarz około ofmey godziny zrana w poieździe galowym fześciokonnym z JWym Hrabią Sierakowfkim C. K. Pierwfzym Porucznikiem Gwardii i Generałem, który otoczonym będąc tak właſnemi, iako i C. K. Gwardii Lokaiami, JWgo Kommiffarza aż do podworza Galicyifkiey Gwardyi odprowadził, gdzie on przyzwoicie przyiętym, i do Sali odprowadzonym zoftał, a potym tę czynność do wfzyftkich Galicyifkich Gardyftow mianą otworzył. Na tę mowę JP. Kropatfchel pierwfzy Nauczyciel Prawa i Praktyki Cyrkularnego Urzędu przytym Inftitutum uftanowiony, przy C. K. Nadworney Kamerze w rzeczach Monety i kopalnych gor C. K. Nadworny Koncipifta imieniem innych Nauczycielow, i Gwardyi z dziękczynieniem za tę Nayiaśnieyfzego Pana dla Inftitutum

uczy-

uczynioną łaſkę odpowiedział. Potym examen w przytomności J. O. Xięcia Szefa Gwardyi, Pierwſzego Porucznika i Generała, Pierwſzego Wachmiſtrza, i Maiora, dwoch Wachmiſtrzow drugich, tudzież Deputatow Galicyiſkich w Wiedniu znayduiących ſię zaczął ſię, każdy Gardyſta wſzczególności zawołany, i od C. K. Nadwornego Kommiſsarza, i wſzyſtkich Nauczycielów z wiadomości Prawa, Praktyki Urzędu Cyrkularnego, Niemieckiego Języka, ſtylu w intereſſach, z Matematyki, nakoniec z Logiki, i Metaphizyki examinowany był.

Dnia 19go przyiechał znowu pomieniony Nadworny Kommiſſarz na podworze Gwardyi, ażeby na publiczney dyſpucie z Logiki i Metaphizyki był przytomny, ktorą ieden z Gardyſtów imieniem z Horodyſzcza de Horodyſki bronił. Tę czynność także Jego Krolewſka Wyſokość Arcyxiąże Jozef przytomnością naywyżſzą ſwoią zaſzczycił. Przerzeczony Gardyſta 4 oppugnuiącym, to ieſt JMC Xiędzu Janowi Wiſerowi, Profeſſorowi Paſtoralney Theologii, JMC P. Piotrowi Jordanowi Profeſſorowi Dzieiów Natury w Akademii Wiedeńſkiey, JWP. Karolowi de Michaeler Bibliotheki Akademiczney Kuſtoſzowi, tudzież JP. Filipowi Rothkegel Czeſko Auſtryackiemu Nadwornemu Agentowi z zwſzelkim związkiem, dowodami, i oſobliwſzą filoſofii wiadomością odpowiedał.

Jego Krolewſka Wyſokość na tey Diſpucie aż do końca być raczyła, potym trzey Gardyſci, to ieſt de Badczińſki, de Strzegocki, i de Bilińſki z umieiętności prawa, i praktyki Cyrkularnego Urzędu w odpowiadaniu na zadawane im przez JW. Nadwornego Kommiſſarza i pierwſzego Profeſſora pytania, i w rozwiązaniu przełożonych im przypadków na ukontentowanie J. K. Wyſokości i wſzyſtkich przytomnych ſłuchaczów ſobie zaſłużyli.